

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΕΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ – ΤΟΜΕΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ –
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ**

Ταχ.Δ/ση : Μυλλέρου 73-77

Ταχ. Κώδικας : 10436 Αθήνα

Τηλέφωνο : 2131320669,665,735,742,716

Email : prosvasimotita@eetaa.gr

Αθήνα, 19/11/2025

Αρ. Πρωτ.: 31824

3^η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΣΤΟ ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

«Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες».

**Για την εξυπηρέτηση των Αιτούντων και των Φορέων λειτουργεί τηλεφωνικό κέντρο
στο 2131320669,665,735,742,716 και E-mail: [prosvasimotita @eetaa.gr](mailto:prosvasimotita@eetaa.gr)**

Η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε., ως φορέας υλοποίησης στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες» και έχοντας υπόψη:

1. Την υπ' αριθμ. 98632025 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Πιλοτικό Πρόγραμμα επιχορήγησης

- παρεμβάσεων προσβασιμότητας του άρθρου 53 και του άρθρου 82 του ν. 4997/2022 (Α' 219)», (Β' 3530), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 17156/2025 Κ.Υ.Α. (Κ.Α.Δ. 63856/10.11.2025).
2. Τον ν. 4997/2022 «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις» (Α' 219) και ιδίως του άρθρου 53 και της παρ. 15 του άρθρου 82 αυτού, όπως τροποποιήθηκαν με το αρ. 20 του ν. 5178/2025
  3. Την υπό στοιχεία 15472 ΕΞ 2023/31.01.2023 (ΑΔΑ: ΨΜΟΖΗ-ΟΧΠ) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Ένταξη του Έργου «Υποέργο 1: Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5200160) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Δράσης με ID «16904 – Υποστήριξη ατόμων με αναπηρία», όπως τροποποιήθηκε με την με αριθ. πρωτ. 22074 ΕΞ 2024/09.02.2024 (ΑΔΑ: 9ΖΨΙΗ-ΣΙΚ) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «Τροποποίηση Αποφάσεων Ένταξης των Έργων με κωδικούς ΟΠΣ ΤΑ 5165187, 5165737, 5168208, 5179206, 5200134, 5200160, 5200289, 5201187, 5201254, 5203071, 5218010, 5217028, 5215680, 5200130, 5200915 και 5201221 στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» και την υπ' αριθ. 115887 ΕΞ 2024/07-08-2024 (ΑΔΑ: 62Γ7Η-6ΔΖ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με θέμα «2η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης του Έργου «Υποέργο 1: Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5200160) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Δράσης με ID «16904-Υποστήριξη ατόμων με αναπηρία».
  4. Την με αρ.πρωτ. :130932ΕΞ2025/ΥΠΕΘΟΟ/22.07.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με θέμα «3η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης του Έργου «Υποέργο 1: Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5200160) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Δράσης με ID «16904-Υποστήριξη ατόμων με αναπηρία».
  5. Το Κωδικοποιημένο Καταστατικό της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α) Α.Ε., που δημοσιεύθηκε αρχικά στο ΦΕΚ 1241/Τ.Α.Ε.-Ε.Π.Ε./1985).
  6. Την υπ' αριθμ. 702/18.07.2025 Απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. για την έγκριση της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Προγράμματος «Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες».
  7. Την υπ' αριθμ. 703/28.07.2025 Απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. για την έγκριση της 1^{ης} Τροποποίησης της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Προγράμματος «Ενισχύοντας την

ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες».

8. Την υπ' αριθμ. 711/31.10.2025 Απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. για την έγκριση της 1^{ης} Τροποποίησης της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Προγράμματος «Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες».
9. Το εκάστοτε ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που αφορά στην δημιουργία υποδομών προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ.

Προσκαλεί τους ενδιαφερόμενους

Φυσικά Πρόσωπα με αναπηρία ή Εκπροσώπους αυτών, που επιθυμούν τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα

να υποβάλλουν Αίτηση Συμμετοχής από τις 23/7/2025, ώρα 14:00 έως τις 12/09/2025, ώρα 23:59

και να υποβάλουν Συμπληρωματικά Στοιχεία έως την 5/12/2025

και να υποβάλουν δικαιολογητικά πληρωμής έως την 30/4/2026.

Ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να παρατείνει τις ανωτέρω προθεσμίες (α) σε περίπτωση μη υποβολής επαρκών αιτήσεων εντός της προθεσμίας, με ανακοίνωσή του στο πληροφοριακό σύστημα και (β) ατομικώς, σε περίπτωση συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας.

Η υποβολή αιτήσεων α' φάσης ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση 5.500 αιτήσεων.

Η υλοποίηση του Προγράμματος θα στηριχθεί στη διαδικασία που ακολουθεί:

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	3
ΑΡΘΡΟ 1: ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΗΣ – ΣΤΟΧΟΙ – ΟΡΙΣΜΟΙ & ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.....	5
1.1 Ορισμοί.....	5
1.2 Περιγραφή Δράσης / Προγράμματος.....	6
1.3 Προϋπολογισμός	6
1.4 Πληροφόρηση – Υποχρεώσεις Δημοσιότητας.....	7

ΑΡΘΡΟ 2: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ	7
ΑΡΘΡΟ 3: ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ & ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΘΟΥΝ	7
ΑΡΘΡΟ 4: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	9
ΑΡΘΡΟ 5: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ.....	10
ΑΡΘΡΟ 6: Α΄ ΦΑΣΗ: ΥΠΟΒΟΛΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	15
6.1 Υποβολή αιτήσεων	15
6.2 Αξιολόγηση αιτήσεων.....	16
6.3 Υποβολή αντιρρήσεων	17
ΑΡΘΡΟ 7: Β΄ ΦΑΣΗ – ΥΠΟΒΟΛΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	17
7.1 Υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων	17
7.2 Αξιολόγηση συμπληρωματικών στοιχείων	18
ΑΡΘΡΟ 8: ΔΙΕΠΑΦΕΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	19
ΑΡΘΡΟ 9: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	23
9.1. Γενικές υποχρεώσεις Ωφελούμενων	23
9.2. Διαδικασία ενεργοποίησης επιχορήγησης	23
9.3 Πληροφόρηση - Υποχρεώσεις Δημοσιότητας Δικαιούχων Επιχειρήσεων.....	24
9.4. Ειδικές περιπτώσεις απένταξης αίτησης	24
ΑΡΘΡΟ 10: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.....	25
ΑΡΘΡΟ 11: ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ.....	27
ΑΡΘΡΟ 12: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ.....	27
ΑΡΘΡΟ 13: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	28
ΑΡΘΡΟ 14: ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ.....	28
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	30

ΑΡΘΡΟ 1: ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΗΣ – ΣΤΟΧΟΙ – ΟΡΙΣΜΟΙ & ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η Δράση με τίτλο «*Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες*», είναι χρηματοδοτούμενη από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το πρόγραμμα συνίσταται στην επιχορήγηση παρεμβάσεων για την αναβάθμιση της προσβασιμότητας των χώρων μόνιμης κατοικίας και εργασίας ατόμων με αναπηρία.

1.1 Ορισμοί

Πρόγραμμα με τίτλο «Ενισχύοντας την ανεξάρτητη διαβίωση για άτομα με αναπηρία Α) Υποδομές προσβασιμότητας και υποστήριξης για άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες», εφεξής ως **Πρόγραμμα**:

1. «**Πρόγραμμα**» είναι το πιλοτικό πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας της παρούσας.
2. «**Ωφελούμενος**» είναι το άτομο με κινητική αναπηρία ή αναπηρία όρασης ή αναπηρία ακοής για την εξυπηρέτηση του οποίου επιχορηγούνται παρεμβάσεις προσβασιμότητας στα πλαίσια του Προγράμματος.
3. «**Εκπρόσωπος**» είναι ο γονέας ή το πρόσωπο που έχει την επιμέλεια ή ο ανάδοχος γονέας ή ο Επίτροπος στην περίπτωση ανήλικου Ωφελούμενου και ο δικαστικός συμπαραστάτης στην περίπτωση δικαστικώς συμπαραστατούμενου Ωφελούμενου.
4. «**Δικαιούχος**» είναι ο Ωφελούμενος, άλλως ο Εκπρόσωπος του Ωφελούμενου στις περιπτώσεις που καθορίζονται στην περ. 3.
5. «**Υπουργείο Ευθύνης**» και «**Φορέας Χρηματοδότησης**» είναι το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
6. «**Φορέας Υλοποίησης**» είναι η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.).
7. «**Επιλέξιμη Κατοικία**» είναι η κατοικία του Ωφελούμενου, στην οποία θα γίνουν οι παρεμβάσεις προσβασιμότητας
8. «**Επιλέξιμη Επαγγελματική Στέγη**» είναι ο χώρος εργασίας του Ωφελούμενου, στον οποίο θα γίνουν οι παρεμβάσεις προσβασιμότητας.
9. «**Επιλέξιμο Ακίνητο**» είναι η Επιλέξιμη Κατοικία ή η Επιλέξιμη Επαγγελματική Στέγη.
10. «**Ιδιόκτητη κατοικία**» είναι η κατοικία του Ωφελούμενου, επί της οποίας έχει ο ίδιος ή σύνοικός του δικαίωμα κυριότητας, οποιουδήποτε είδους ή ποσοστού.
11. «**Ιδιόκτητη επαγγελματική στέγη**» είναι αυτή η οποία έχει δηλωθεί ως φορολογική έδρα του Ωφελούμενου, επί της οποίας έχει ο ίδιος δικαίωμα κυριότητας, οποιουδήποτε είδους ή ποσοστού.

12. «Έργο» είναι το σύνολο των παρεμβάσεων ανά Επιλέξιμο Ακίνητο, εντός η εκτός αυτού, συμπεριλαμβανομένων των Κοινόχρηστων Παρεμβάσεων.
13. «Κοινόχρηστες Παρεμβάσεις» είναι οι παρεμβάσεις προσβασιμότητας που αφορούν σε κοινόχρηστα ή κοινόκτητα τμήματα του κτιρίου της πολυκατοικίας στην οποία βρίσκεται το Επιλέξιμο Ακίνητο καθώς και του γειτνιάζοντος πεζοδρομίου.
14. «Εισόδημα» είναι το συνολικό φορολογητέο Εισόδημα του Ωφελούμενου σύμφωνα με την πιο πρόσφατα ολοκληρωμένη περίοδο εκκαθάρισης φορολογικών δηλώσεων.
15. «Επιλέξιμος Προϋπολογισμός» είναι το ποσό που εγκρίνεται για επιχορήγηση, όπως καθορίζεται με την απόφαση οριστικής έγκρισης υπαγωγής.
16. «Τελικός Προϋπολογισμός» είναι το ποσό επιχορήγησης που καταβάλλεται στον Δικαιούχο, όπως αυτό διαμορφώνεται βάσει των παραστατικών δαπάνης των παρεμβάσεων και ως σύνολο δεν μπορεί να υπερβαίνει τον Επιλέξιμο Προϋπολογισμό.
17. «Σύμβουλος Μηχανικός» του Έργου είναι το φυσικό πρόσωπο μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, το οποίο, κατόπιν σχετικής ανάθεσης από τον Ωφελούμενο του Έργου, εκπονεί την τεχνική έκθεση των προτεινόμενων παρεμβάσεων και, μετά το πέρας των εργασιών, πιστοποιεί την ολοκλήρωσή τους.
18. «Υπεύθυνος Επεξεργασίας», όσον αφορά στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων είναι το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
19. «Εκτελών την Επεξεργασία», όσον αφορά στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων ορίζεται, για λογαριασμό του Υπεύθυνου Επεξεργασίας, η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε.

1.2 Περιγραφή Δράσης / Προγράμματος

Η δράση υλοποιείται μέσω της Πρόσκλησης για το Πρόγραμμα με επιλεξιμότητα δαπανών έως την 30.4.2026. Στους Δικαιούχους παρέχεται επιχορήγηση, προκειμένου να υλοποιήσουν δράσεις βελτίωσης της προσβασιμότητας στους ανωτέρω χώρους.

1.3 Προϋπολογισμός

Το συνολικό χρηματικό ποσό για την υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος ορίζεται στα είκοσι τρία εκατομμύρια εννιακόσιες πενήντα πέντε χιλιάδες οκτακόσια σαράντα ένα ευρώ και έντεκα λεπτά (23.955.841,11) (19.354.304,50 ευρώ πλέον ΦΠΑ 4.601.536,61 ευρώ) και χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο της Δράσης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (Δράση με κωδικό 16904 και τίτλο «Υποστήριξη ατόμων με αναπηρία»).

2. Από το ποσό της παρ. 1, το συνολικό ποσό για την υλοποίηση των παρεμβάσεων σε κατοικίες και επαγγελματικούς χώρους ορίζεται στα € 23.240.029,9 (€ 18.741.959,6 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. €4.498.070,30).

1.4 Πληροφόρηση – Υποχρεώσεις Δημοσιότητας

Το πλήρες κείμενο της Πρόσκλησης διατίθεται μέσω του διαδικτύου, στον ιστότοπο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, στην ιστοσελίδα του Φορέα Υλοποίησης, στην ιστοσελίδα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας <https://greece20.gov.gr> και στο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος και δεν παρέχεται σε έντυπη μορφή.

Περαιτέρω πληροφορίες/διευκρινίσεις για τις επιμέρους διατάξεις της Πρόσκλησης, εφόσον απαιτούνται, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων παρέχονται από την ΕΕΤΑΑ μέσω του γραφείου υποστήριξης (helpdesk) του προγράμματος που αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το πρόγραμμα.

ΑΡΘΡΟ 2: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ

Επιλέξιμοι Ωφελούμενοι για το Πρόγραμμα είναι άτομα που πληρούν σωρευτικώς τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι εξωτερικού, κατά τον χρόνο υποβολή της αίτησης
- (β) έχουν κινητική αναπηρία ή αναπηρία όρασης ή αναπηρία ακοής και ποσοστό συνολικής αναπηρίας ίσο ή μεγαλύτερο από 67%, τα οποία είτε έχουν καταχωρισθεί στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία του άρθρου 105 του ν. 4961/2022 (Α' 146), είτε, σε περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη η καταγραφή τους στο ως άνω Μητρώο και για το διάστημα που αυτή εκκρεμεί λόγω ολοκλήρωσης της ψηφιοποίησης των αποφάσεων πιστοποίησης αναπηρίας, διαθέτουν γνωμάτευση Υγειονομικών Επιτροπών σε ισχύ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Ειδικώς η ύπαρξη επιλέξιμου είδους αναπηρίας, δύναται να τεκμηριώνεται με κάθε πρόσφορο τρόπο, εξαιρούμενης της υπεύθυνης δήλωσης.
- (γ) το ατομικό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 60.000€, σύμφωνα με την πιο πρόσφατα ολοκληρωμένη περίοδο εκκαθάρισης φορολογικών δηλώσεων. Σε περίπτωση που ο Ωφελούμενος δεν ήταν υπόχρεος σε υποβολή φορολογικής δήλωσης, δηλώνεται υπευθύνως και θεωρείται ότι είχε μηδενικό εισόδημα.

ΑΡΘΡΟ 3: ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ & ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΘΟΥΝ

1. Το ανώτατο ποσό επιχορήγησης ανά Δικαιούχο σημειώνεται στον ακόλουθο Πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ		ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
A.	Υποδομές προσβασιμότητας οικίας για άτομα με κινητικές αναπηρίες	12.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ
B.	Υποδομές προσβασιμότητας οικίας για άτομα με αισθητηριακές αναπηρίες	5.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ
Γ.	Υποδομές προσβασιμότητας οικίας με συνύπαρξη κινητικής και αισθητηριακής αναπηρίας	14.500 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ

2. Οι επιλέξιμες παρεμβάσεις διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

(α) παρεμβάσεις που αφορούν σε κινητά πράγματα (εξοπλισμός) και δεν συνδέονται υποχρεωτικώς με συγκεκριμένο ακίνητο

(β) παρεμβάσεις μη κινητών πραγμάτων, για τις οποίες δεν απαιτείται άδεια μικρής κλίμακας

(γ) παρεμβάσεις μη κινητών πραγμάτων, που απαιτούν άδεια μικρής κλίμακας, όπως αυτές

3

αναλυτικότερα προσδιορίζονται, ανά κατηγορία, είδος, πλήθος, ανώτατο ποσό επιχορήγησης και ιδιοκτησιακό καθεστώς ακινήτου στον ΠΙΝΑΚΑ 2

Μη επιλέξιμες παρεμβάσεις είναι ο ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός που παρέχεται από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας καθώς και η εγκατάσταση ασανσέρ.

4. Επιλέξιμες προς επιχορήγηση από το Πρόγραμμα είναι οι κάτωθι δαπάνες:

(α) το κόστος των παρεμβάσεων, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., μέχρι του ανώτατου ορίου ανά παρέμβαση όπως ορίζεται στον ΠΙΝΑΚΑ 2,

(β) η αμοιβή του Συμβούλου Μηχανικού Έργου, η οποία διαμορφώνεται σε 450€ για τις κινητικές αναπηρίες, σε 250€ για τις αναπηρίες όρασης ή ακοής και σε 700€ για συνδυασμό αυτών (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ). Εάν έστω και για μία ή περισσότερες παρεμβάσεις απαιτείται έκδοση άδειας μικρής κλίμακας, ο Σύμβουλος Μηχανικός Έργου συντάσσει τεχνική έκθεση σύμφωνα με τα αναφερόμενα υπό δ' και διεκπεραιώνει τα απαιτούμενα για την έκδοσή της και η αμοιβή του προσαυξάνεται κατά 450 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

(γ) Σύμπραξη μηχανικού δεν απαιτείται εάν το σύνολο των αιτούμενων παρεμβάσεων αφορά μόνο σε παρεμβάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 2 (κινητά πράγματα).

(δ) Η αμοιβή του Συμβούλου Μηχανικού Έργου αφορά στα ακόλουθα:

Β' Φάση: υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων

- αυτοψία χώρου (1^η επίσκεψη)
- Βεβαίωση ότι το ακίνητο δεν έχει κριθεί επικίνδυνο, επικινδύνως ετοιμόρροπο ή κατεδαφιστέο
- Βεβαίωση ότι με την αιτούμενη παρέμβαση δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου
- Σε περίπτωση που για την παρέμβαση απαιτείται άδεια μικρής κλίμακας ή σε περίπτωση που ζητείται παρέμβαση που δεν συμπεριλαμβάνεται στον Πίνακα 2: σύνταξη τεχνικής έκθεσης (βλέπε υπόδειγμα Παραρτήματος Ε) με σφραγίδα /υπογραφή, με την περιγραφή των προτεινόμενων παρεμβάσεων προσβασιμότητας. Ο Σύμβουλος Μηχανικός Έργου εκπονεί την Μελέτη των προτεινόμενων παρεμβάσεων για τη διαμόρφωση και τον απαιτούμενο εξοπλισμό για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας και την ανεξάρτητη, αυτόνομη και ασφαλή διαβίωση των ατόμων με αναπηρία σε ιδιωτικές κατοικίες και ιδιωτικούς επαγγελματικούς χώρους και πιστοποιεί την υλοποίησή τους μετά την ολοκλήρωση των εργασιών. Στην τεχνική έκθεση εφαρμόζονται υποχρεωτικώς οι προδιαγραφές της Μελέτης Προσβασιμότητας (ΦΕΚ 5045 β', 2021), ως προς τις συγκεκριμένες προτεινόμενες παρεμβάσεις. Ο Σύμβουλος Μηχανικός αναλαμβάνει την ορθότητα και πληρότητα της Τεχνικής Έκθεσης, και φωτογραφική αποτύπωση του χώρου παρέμβασης, ως έχει πριν τις παρεμβάσεις,

Για την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων

- αυτοψία χώρου έλεγχος εφαρμογής εγκεκριμένου προγράμματος (2η επίσκεψη),
- βεβαίωση εφαρμογής εγκεκριμένου προγράμματος
- για τις παρεμβάσεις που δεν απαιτούν άδεια μικρής κλίμακας: βεβαίωση εργασιών του άρθρου 30 του Ν.4495/2017,
- σε περίπτωση που για την παρέμβαση απαιτείται άδεια μικρής κλίμακας: συγκέντρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών, σύνταξη και υποβολή αίτησης για έκδοση άδειας μικρής κλίμακας,
- φωτογραφική αποτύπωση του χώρου με τις υλοποιημένες παρεμβάσεις
- έκδοση τιμολογίου για την αμοιβή του

ΑΡΘΡΟ 4: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

1. Εάν έστω μία από τις αιτούμενες παρεμβάσεις εμπίπτει στις κατηγορίες β' και γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 της παρούσας, δηλαδή εάν οι αιτούμενες παρεμβάσεις δεν αφορούν μόνο σε κινητά πράγματα, θα πρέπει να τεκμηριώνεται η επιλεξιμότητα του ακινήτου. Μια κατοικία ή επαγγελματική στέγη προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη πρέπει να πληροί τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:
  - α) να μην έχει κριθεί επικίνδυνη ή κατεδαφιστέα,
  - β) να χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακής σχέσης με το ακίνητο, ή ως ιδιόκτητη δευτερεύουσα κατοικία ή ως ιδιόκτητη επαγγελματική στέγη του Ωφελούμενου,
  - γ) να μην θίγεται με την παρέμβαση ο φέρων οργανισμός του κτιρίου.
2. Επιλέξιμη Επαγγελματική Στέγη είναι αυτή η οποία έχει δηλωθεί ως φορολογική έδρα του Ωφελούμενου.
3. Η πλήρωση των προϋποθέσεων υπό α' και γ' της παραγράφου 1 βεβαιώνεται από τον Σύμβουλο Μηχανικό Έργου.

ΑΡΘΡΟ 5: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Οι επιλέξιμες παρεμβάσεις, ανά κατηγορία, είδος, πλήθος, ανώτατο ποσό επιχορήγησης και ιδιοκτησιακό καθεστώς ακινήτου αποτυπώνονται στον ΠΙΝΑΚΑ 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

Είδος Παρέμβασης	Ανώτατο επιχορηγούμενο κόστος συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.	Κατηγορία Παρέμβασης
ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ		
Αναβατόρια (με εγκατάσταση)		
Κατακόρυφος ανυψωτήρας (Vertical Platform Lift / Home Lift) για ύψος έως 1,5μ	4.500 €	γ
Κατακόρυφος ανυψωτήρας (Vertical Platform Lift / Home Lift) για ύψος άνω του 1,5μ	11.550 €	γ
Αναβατόριο σκάλας με πλατφόρμα (Platform Stairlift), για την κάλυψη έως 10 σκαλοπατιών	8.000 €	β

Αναβατόριο σκάλας με πλατφόρμα (Platform Stairlift), για την κάλυψη έως 10 σκαλοπατιών, με καμπύλη ή στροφές	10.000 €	β
Αναβατόριο σκάλας με πλατφόρμα (Platform Stairlift), για την κάλυψη άνω των 10 σκαλοπατιών	11.550 €	β
Ανυψωτικό αμαξιδίου για όχημα ή Αναβατόριο πλευρικής εισόδου για όχημα	7.000 €	α
Σύστημα Πρόσδεσης/ συγκράτησης αναπηρικού αμαξιδίου εντός οχήματος	700 €	α
Φορητό αναβατόριο (Portable Stair Climber)	4.500 €	α
Αναβατόριο σκάλας με κάθισμα σε ευθύ κλιμακοστάσιο ή με έως μία στροφή	3.000 €	β
Αναβατόριο σκάλας με κάθισμα σε κλιμακοστάσιο με έως δύο στροφές	6.000 €	β
Αναβατόριο σκάλας με κάθισμα σε κυκλικό κλιμακοστάσιο ή σε ευθύ κλιμακοστάσιο με τρεις στροφές και άνω	11.550 €	β
Διαμόρφωση Χώρων		
Ράμπα (μόνιμη)	400 €	β
Ράμπα φορητή	200 €	α
Καθαιρέσεις, αποξηλώσεις	300 €	β
Αποκομιδή μπαζών	200 €	β
Οικοδομικές εργασίες (χτισίματα, σοβατίσματα, τοποθέτηση πλακιδίων)	1.000 €	β
Διαπλάτυνση ανοιγμάτων	1.000 €	β
Υδραυλική εγκατάσταση μπάνιου	1.600 €	β
Εξοπλισμός μπάνιου (είδη υγιεινής, πλακάκια, μπάρες στήριξης)	1.200 €	β
Ντουλάπια κουζίνας με σύστημα pull-down ή περιστροφής	1.000 €	β

Ξυλουργικές εργασίες κουζίνας (πάγκοι και νεροχύτης με ρυθμιζόμενο ύψος ή εσοχή για αμαξίδιο, ντουλάπια με σύστημα pull-down ή περιστροφής, μετακίνηση φούρνου και εστιών τοποθετημένες χαμηλά, με εμπρόσθιο έλεγχο) - δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος συσκευών	1.500 €	β
Μεταφορά ηλεκτρολογικού πίνακα σε χαμηλότερο σημείο (συμπεριλαμβανομένου του κόστους νέου πίνακα)	400 €	β
Μετατροπή χειροκίνητου ρολού παντζουριών σε ηλεκτρικό (μόνο για ιδιότητα ακίνητα) με ηλεκτρολογικές εργασίες- ανά τεμάχιο 350€ και έως 4	1.400 €	β
Λοιπές ηλεκτρολογικές παρεμβάσεις	350 €	β
Εσωτερικές πόρτες - ανά τεμάχιο 250€ και έως 3 τεμάχια (αγορά και τοποθέτηση)	750 €	β
Εξωτερικές πόρτες , ένα τεμάχιο (αγορά και τοποθέτηση)	600€	β
Χειρολισθήρες	600€	α
Εξοπλισμός και λογισμικό		
Ειδικό λογισμικό εναλλακτικής επικοινωνίας GRID	800 €	α
Ειδικό εκπαιδευτικό λογισμικό χρήσης εξοπλισμού προσβασιμότητας, ανά λογισμικό 150€ και έως 3 τεμάχια	450 €	α
Ειδικά – εναλλακτικά πληκτρολόγια 67 πλήκτρων	200 €	α
Ειδικά – εναλλακτικά πληκτρολόγια συμπεριλαμβανομένου πλέγματος απομόνωσης πλήκτρων	300 €	α
Ειδικοί κυκλικοί διακόπτες παλάμης ή αφής (μεσαίο και μεγάλο μέγεθος) - ανά τεμάχιο 85€ και έως 3 τεμάχια	255 €	α
Σύνδεση υπολογιστή-διακοπών παλάμης ή αφής	100 €	α

Εξειδικευμένο ποντίκι trackball (ιχνόσφαιρα) 5+1 πλήκτρων-2 εισόδους διακοπών ή εξειδικευμένο ποντίκι joystick (μοχλός) 5+1 πλήκτρων-2 εισόδους διακοπών	480 €	α
Βραχίονες στήριξης διακοπών και συστήματα και στήριξης και προσαρμογής	350 €	α
Τραπέζι Εργασίας με ηλεκτρικά ρυθμιζόμενο ύψος	850 €	α
Αμαξίδιο/καρέκλα μπάνιου-τουαλέτας απλή	150 €	α
Κατακόρυφος ανυψωτήρας- καρέκλα για μεταφορά στη μπανιέρα (σταθερός)	400 €	α
Συσκευή ανίχνευσης βλέμματος με λογισμικό λειτουργίας	2.300 €	α
Ειδικό εκπαιδευτικό-ψυχαγωγικό λογισμικό για χρήση σε συσκευές ανίχνευσης ματιών	550 €	α
Γερανός οροφής με τηλεχειριζόμενη μηχανική μετακίνηση και παρελκόμενα (ενός δωματίου)	5.000 €	β
Επέκταση ράγας γερανού σε δεύτερο δωμάτιο	800 €	β
σύστημα επείγουσας ειδοποίησης (κουμπί πανικού, αισθητήρες σε περίπτωση πτώσης)	300 €	α
Μετατροπή διακοπών κατοικίας για σύνδεση με WiFi (συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης) 10 € ανά διακόπτη	300 €	β
Οπτικές Αναπηρίες		
Συστήματα Κλειστού Κυκλώματος cctv (ηλεκτρονικά βοηθήματα μεγέθυνσης "video magnifiers")	1.000 €	α
Λογισμικό ανάγνωσης & μεγέθυνσης οθόνης με δυνατότητα απεικόνισης σε οθόνη Braille	1.700 €	α
Οθόνη Braille έως 20 χαρακτήρων	1.500 €	α
Οθόνη Braille περισσότερων από 20 χαρακτήρων	3.500 €	α
Εκτυπωτής Braille σελίδων Α4 διπλής όψης	4.250 €	α

Σημάνσεις ηχητικές, φωτεινές / ανάγλυφες πινακίδες	500 €	α
Αυτοματισμοί ("έξυπνο" σπίτι κλπ)	1.000 €	α
Ομιλόν θερμόμετρο σώματος	25 €	α
Ομιλόν οξύμετρο	60 €	α
Ομιλόν πιεσόμετρο	30 €	α
Ομιλούσα ζυγαριά σώματος	30 €	α
Ομιλούσα ζυγαριά κουζίνας	60 €	α
Αντικατάσταση μπανιέρας από ντουζιέρα (συμπεριλαμβανομένων οικοδομικών και υδραυλικών εργασιών και αποκομιδής μπαζών)	1.000 €	β
Χειρολισθήρες	600€	β
Αναπηρίες Ακοής		
Φορητό ασύρματο σετ πομπού και δέκτη/ δεκτών FM/ Roger/ Bluetooth με μικρόφωνο (και προαιρετικά ενίσχυση ήχου) για χρήση με ακουστικά βαρηκοΐας ή κοχλιακά εμφυτεύματα	2.100 €	α
Αυτοματισμοί "Έξυπνου Σπιτιού" (Οπτικά/δονητικά κουδούνια πόρτας, Συστήματα ειδοποίησης τηλεφώνου μέσω φωτεινών δεικτών ή δόνησης, αισθητήρες καπνού με οπτική και δονητική ειδοποίηση, κάμερες, αισθητήρες κλάματος μωρού με οπτική ειδοποίηση κ.λπ.)	1.000 €	β
Εργασίες Μείωσης Αντήχησης Εσωτερικών Χώρων / mm ²	10 €	β
Οπτικές σημάνσεις / Φωτεινές Σημάνσεις (πχ εγκατάσταση φωτεινών ειδοποιήσεων και οπτικών σημάτων σε βασικά σημεία του χώρου παρέμβασης, όπως κουδούνι, τηλέφωνο, κουζίνα, μπάνιο, πόρτες, εξόδους κινδύνου, μηχανήματα) για την ενημέρωση και ασφάλεια του χρήστη)	1.000 €	β

Οθόνες ή πάνελ αφής με ειδοποιήσεις και εικονίδια για μετατροπή ανεγκυστήρα (για ιδιότητα ακίνητα)	2.000 €	β
Ασύρματο/ Καλωδιακό σύστημα θυροτηλεόρασης με κάμερα	2.000 €	β
Ενισχυτές ακοής με δυνατότητα σύνδεσης με φορητά ασύρματα μικρόφωνα FM/ Roger/ Bluetooth. Συστήματα ασύρματης μετάδοσης ήχου τηλεόρασης σε δέκτες/ ενισχυτές ομιλίας/ ακουστικά βαρηκοΐας/ κοχλιακά εμφυτεύματα.	2.000 €	α
Κουμπί SOS ανεγκυστήρα με οπτική επιβεβαίωση (για ιδιότητα ακίνητα)	500 €	β

ΑΡΘΡΟ 6: Α΄ ΦΑΣΗ: ΥΠΟΒΟΛΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

6.1 Υποβολή αιτήσεων

1. Η υποβολή των αιτήσεων και των αντίστοιχων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών γίνεται μόνο μέσω ειδικού Πληροφοριακού Συστήματος, που λειτουργεί στη διεύθυνση www.prosvasimotita.minscfa.gov.gr, το οποίο συμμορφώνεται με τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Η΄ του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), περί της ψηφιακής προσβασιμότητας, και της υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β΄ 1301), περί του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
2. Η αίτηση υποβάλλεται από τον υποψήφιο Ωφελούμενο. Στην περίπτωση ανήλικου Ωφελούμενου η αίτηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς από τον γονέα ή το πρόσωπο που έχει την επιμέλεια ή ο ανάδοχος γονέας ή ο Επίτροπος. Στην περίπτωση υποψηφίου Ωφελούμενου που

τελεί σε δικαστική συμπαράσταση, η αίτηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς από τον δικαστικό συμπαράστατή του.

3. Η είσοδος στο Πληροφοριακό Σύστημα γίνεται με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet) αποκλειστικά του δυνάμει Δικαιούχου.
4. Η υποβολή της αίτησης συμμετοχής επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του ν. 1599/1986 ως προς την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν και των αρχείων που αναρτώνται.
5. Τα προς έλεγχο στοιχεία και δικαιολογητικά των ενδιαφερόμενων αντλούνται αυτόματα, έπειτα από συγκατάθεση και εντολή του αιτούντα μέσω διαλειτουργικότητας και τηρώντας τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας περί Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, από τους αρμόδιους δημόσιους φορείς. Όπου δεν είναι εφικτό να αντληθούν τα στοιχεία μέσω διαλειτουργικότητας, ο αιτών αναρτά σε ηλεκτρονική μορφή το σχετικό αρχείο.
6. Ο αιτών δηλώνει υπεύθυνα κατά την έννοια του ν.1599/1986 ότι συναινεί στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (τα δικά του και τυχόν υποψηφίου ωφελούμενου που εκπροσωπεί) και στην διαλειτουργική άντληση ψηφιακών δεδομένων, που τηρούνται σε ψηφιακές βάσεις δεδομένων του δημοσίου, τα οποία είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση και τη διεκπεραίωση της αίτησής του.

Μία μόνο αίτηση μπορεί να υποβληθεί ανά Ωφελούμενο. Εκπρόσωπος δύο ή περισσότερων προσώπων μπορεί να υποβάλει μία αίτηση ανά Ωφελούμενο.

6.2 Αξιολόγηση αιτήσεων

1. Κάθε αίτηση εξετάζεται αμελλητί από τον Φορέα Υλοποίησης ως προς την πληρότητα, την ορθότητα και την επιλεξιμότητά της. Ο έλεγχος αφορά στα ακόλουθα:
  - (α) στα στοιχεία εκπροσώπησης
  - (β) στα κριτήρια επιλεξιμότητας (μονιμότητα και νομιμότητας διαμονής, στοιχεία αναπηρίας και στοιχεία εισοδήματος)
  - (γ) στο εμπρόθεσμο της αίτησης
  - (δ) στην υποβολή των απαιτούμενων υπεύθυνων δηλώσεων.
2. Ο έλεγχος της προηγούμενης παραγράφου δύναται να ολοκληρώνεται με αυτοματοποιημένο τρόπο, εφόσον τα απαιτούμενα στοιχεία επιβεβαιώνονται ηλεκτρονικώς μέσω διαλειτουργικότητων.
3. Σε περίπτωση που πληρούνται σωρευτικώς οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, η αίτηση προεγκρίνεται από τον Φορέα Υλοποίησης. Ο αιτών ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την

προέγκριση ή απόρριψη της αίτησης. Σε περίπτωση απόρριψης, ενημερώνεται για το λόγο αυτής.

6.3 Υποβολή αντιρρήσεων

1. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, ο αιτών έχει δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων.
2. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα του εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσης.
3. Στις αντιρρήσεις θα πρέπει να αναφέρεται ρητά ο λόγος για τον οποίο αυτές υποβάλλονται και να συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε ηλεκτρονική μορφή. Αντιρρήσεις ασαφείς ή υποβολή δικαιολογητικών χωρίς αναφορά του λόγου, ή που θα υποβληθούν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, χωρίς την προαναφερόμενη διαδικασία, ή μετά την προβλεπόμενη ημερομηνία, απορρίπτονται.
4. Οι αντιρρήσεις δεν μπορεί να κατατείνουν στην αλλαγή Δικαιούχου ή Ωφελούμενου.
5. Αν από τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι η αίτηση δεν υποβλήθηκε από τον Δικαιούχο, η αίτηση απορρίπτεται και ο πραγματικός Δικαιούχος μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση.
6. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται και ως προς την ουσία της υπόθεσης.
7. Η απόφαση επί των αντιρρήσεων κοινοποιείται αμελλητί στον αιτούντα, με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης, μέσω του πληροφοριακού συστήματος.

ΑΡΘΡΟ 7: Β' ΦΑΣΗ – ΥΠΟΒΟΛΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

7.1. Υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων

1. Κατά τη δεύτερη φάση έχουν δικαίωμα συμμετοχής μόνο οι αιτούντες, των οποίων η αίτηση προεγκρίθηκε ή των οποίων η ένσταση έγινε αποδεκτή.
2. Τα πρόσωπα της παρ. 1 δηλώνουν έως την 5/12/2025:
  - (α) τα στοιχεία του/των ακινήτου/των στο οποίο θέλουν να προβούν σε παρεμβάσεις προσβασιμότητας, εφόσον οι παρεμβάσεις δεν αφορούν κινητό πράγμα.
  - (β) τις παρεμβάσεις, στις οποίες θέλουν να προβούν, συμπεριλαμβανομένων των Κοινόχρηστων Παρεμβάσεων
  - (γ) το αιτούμενο ποσό επιχορήγησης, ανά παρέμβαση
  - (δ) τον λογαριασμό στον οποίο θα καταβληθεί η επιχορήγηση και υποβάλουν:

- (ε) τα δικαιολογητικά από τα οποία τεκμηριώνεται η χρήση του ακινήτου ως κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης, εφόσον οι παρεμβάσεις δεν αφορούν σε κινητά πράγματα
- (στ) τα δικαιολογητικά από τα οποία τεκμηριώνεται το καθεστώς χρήσης του ακινήτου (ιδιόκτητο, μισθωμένο, παραχωρημένο, υπό φιλοξενία) και ο ιδιοκτήτης του ακινήτου, εφόσον οι παρεμβάσεις δεν αφορούν σε κινητά πράγματα
- (ζ) τις απαιτούμενες κατά περίπτωση υπεύθυνες δηλώσεις συναίνεσης.
- η) την τεχνική έκθεση του μηχανικού, εφόσον η παρέμβαση απαιτεί έκδοση άδειας μικρής κλίμακας.

Κάθε αίτηση μπορεί να αφορά σε περισσότερα ακίνητα. Μία μόνο αίτηση μπορεί να υποβληθεί ανά ακίνητο. Σε περίπτωση υποβολής δύο αιτήσεων ανά ακίνητο από διαφορετικούς Δικαιούχους, τεκμαίρεται μαχητώς ότι έγκυρη είναι μόνον η πρώτη που υποβλήθηκε και οι επόμενες απορρίπτονται αυτοδικαίως.

3. Ειδικώς από τους ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους Ωφελούμενους, απαιτείται η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης, που εκδόθηκε μέσω gov.gr, υπόδειγμα της οποίας παρατίθεται στο Παράρτημα Α, στην οποία να αναφέρονται όλες οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας τις οποίες έχουν οι ίδιοι και οι επιχειρήσεις που συνιστούν ενιαία επιχείρηση, από οποιοδήποτε πρόγραμμα κατά την τελευταία τριετία με βάση οποιοδήποτε Κανονισμό de minimis (ΕΕ 2023/2831, 1408/2013, 1407/2013, 717/2014), ήτοι κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και κατά τα δύο προηγούμενα έτη σε ημερολογιακή βάση. Οι ενισχύσεις αυτές συμπεριλαμβανομένης της επιχορήγησης της παρούσας, δεν δύναται να υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ.

7.2. Αξιολόγηση συμπληρωματικών στοιχείων

1. Ο Φορέας Υλοποίησης εξετάζει τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβλήθηκαν, κατά τη σειρά που αυτά υποβλήθηκαν.

2. Σε περίπτωση που τα συμπληρωματικά στοιχεία είναι ορθά, πλήρη και εντός των προϋποθέσεων της παρούσας και της Πρόσκλησης, εγκρίνει την αίτηση. Σε κάθε άλλη περίπτωση η αίτηση απορρίπτεται.

3. Οι αιτήσεις εγκρίνονται:

- (α) οριστικώς, μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού της παρ. 2 του άρθρου 5 και
- (β) υπό αίρεση μετά την εξάντληση του προϋπολογισμού.

4. Ο Φορέας Υλοποίησης ανακοινώνει στο Πληροφοριακό Σύστημα την εξάντληση του προϋπολογισμού.

5. Οι αιτούντες των οποίων η αίτηση εγκρίνεται οριστικώς, εντάσσονται στο Πρόγραμμα ως Δικαιούχοι.

6. Ο αιτών ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την οριστική ή υπό αίρεση έγκριση ή την απόρριψη της αίτησης. Σε περίπτωση απόρριψης, ενημερώνεται για το λόγο αυτής.

6. Σε περίπτωση που οι παρεμβάσεις δεν ολοκληρωθούν εντός της προθεσμίας που τάσσεται με την Πρόσκληση, ο Φορέας Υλοποίησης απεντάσσει την αίτηση.

7. Κατά της απορριπτικής απόφασης, ο αιτών έχει δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 11.

8. Ποσά που καθίστανται διαθέσιμα λόγω απεντάξεων, δύναται να κατανέμονται στους αιτούντες των οποίων η αίτηση εγκρίθηκε υπό αίρεση, κατά τη σειρά με την οποία υποβλήθηκαν τα συμπληρωματικά στοιχεία._

ΑΡΘΡΟ 8: ΔΙΕΠΑΦΕΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας διασυνδέεται με το Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) της ΓΓΠΣΔΔ για την άντληση στοιχείων και δικαιολογητικών από τα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ, του Μητρώου Πολιτών κ.λπ.

Αν η άντληση των στοιχείων μέσω των διεπαφών δεν καταστεί δυνατή κυρίως για τους εκπροσώπους των ατόμων με αναπηρία ο/η αιτών/αιτούσα υποβάλλει μέσω της εφαρμογής τα αντίστοιχα εντός τακτής προθεσμίας, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά, με τη διαδικασία της επισύναψης αρχείου pdf (upload) με τα ορθά στοιχεία, πριν την οριστικοποίηση και υποβολή της αίτησης.

Για όλους τους αιτούντες απαιτείται κατά την 1^η Φάση:

α/α	Απαιτούμενα στοιχεία	Είδος δικαιολογητικού	Άντληση από διεπαφές/επισύναψη

α/α	Απαιτούμενα στοιχεία	Είδος δικαιολογητικού	Άντληση από διεπαφές/επισύναψη
1.	Προσωπικά στοιχεία αιτούντος και τυχόν εκπροσωπούμενου (ΑΦΜ, ΑΜΚΑ, ημερομηνία γέννησης, υπηκοότητα)	• Πιστοποιητικό γέννησης • Διαβατήριο	• Αυθεντικοποίηση Χρηστών OAuth 2.0 (ΓΓΠΣΨΔ) • Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ)
2.	Ατομικό εισόδημα Ωφελούμενου φορολογικού: έως 60.000,00 ευρώ	Πράξη Διοικητικού προσδιορισμού φόρου 2023 (εκκαθαριστικό)	Εισοδήματα από ΑΑΔΕ (ΑΑΔΕ)
3.	Βεβαίωση συνολικού ποσοστού αναπηρίας Ωφελούμενου (με ποσοστό συνολικής αναπηρίας ίσο ή μεγαλύτερο από 67%)	Γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής σε ισχύ	Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, eΕΦΚΑ
3 ^α .	Υπαρξη κινητικής αναπηρίας ή αναπηρίας όρασης ή αναπηρίας ακοής	Γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής σε ισχύ ή κάθε πρόσφορο μέσο εξαιρουμένης της υπεύθυνης δήλωσης (π.χ. βεβαίωση θεράποντος ιατρού)	Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία, eΕΦΚΑ
4.	Νομιμότητα διαμονής Ωφελούμενου	Διαβατήριο για πολίτες κρατών μελών ΕΕ, άδεια διαμονής κλπ για πολίτες τρίτων χωρών	• ΗΔΙΚΑ • Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου
5.	Φορολογική κατοικία Ωφελούμενου στην Ελλάδα	Πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας	Φορολογικό Μητρώο Υπ. Οικονομικών (ΑΑΔΕ)

Για τις περιπτώσεις που η αίτηση υποβάλλεται από εκπρόσωπο, απαιτείται κατά την 1^η Φάση:

1.	Στοιχεία εκπροσώπησης στην περίπτωση που η αίτηση υποβάλλεται από εκπρόσωπο Ωφελούμενου	Κατά περίπτωση: Πιστοποιητικό Οικογενειακής κατάστασης, δικαστική απόφαση, σύμβαση αναδοχής	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ)

2η Φάση Υποβολής Συμπληρωματικών Δικαιολογητικών

Μετά την ενημέρωση από το πληροφοριακό σύστημα των αιτούντων των οποίων οι αιτήσεις έχουν ΠΡΟΕΓΚΡΙΘΕΙ, θα πρέπει να υποβάλλουν στο πληροφοριακό σύστημα συμπληρωματικά δικαιολογητικά έως από την ενημέρωσή τους περί της προέγκρισης ως ακολούθως:

α/α	Απαιτούμενα στοιχεία	Είδος δικαιολογητικού	Άντληση με διεπαφές/επισύναψη
1.	Στοιχεία ακινήτων (διεύθυνση, αριθμός παροχής ρεύματος, χρήση ακινήτου (κύρια / δευτερεύουσα κατοικία ή επαγγελματική έδρα), καθεστώς χρήσης (ιδιόκτητο, μισθωμένο, παραχωρημένο, υπό φιλοξενία)	• Το πιο πρόσφατο Ε1 (του Ωφελούμενου ή/και του προσώπου για το οποίο ο Ωφελούμενος είναι εξαρτώμενο μέλος) • Το πιο πρόσφατο Ε9 (του Ωφελούμενου ή/και του προσώπου για το οποίο ο Ωφελούμενος είναι εξαρτώμενο μέλος ή άλλου συνοίκου του Ωφελούμενου) • Δήλωση Μίσθωσης Ακινήτου από ΑΑΔΕ ή παραχωρητήριο • Πιστοποιητικό Οικογενειακής Κατάστασης • Λογαριασμό Παροχής ρεύματος	• Ακίνητα από Περιουσιολόγιο & Μισθωτήρια (ΑΑΔΕ) • Φορολογικό Μητρώο Υπ. Οικονομικών (ΑΑΔΕ) • Φορολογικό Μητρώο Υπ. Οικονομικών (ΑΑΔΕ)
2.	Υποβολή Τεχνικής Έκθεσης Συμβούλου Μηχανικού (Τεκμηρίωση Ανάγκης Παρέμβασης /Προτεινόμενες Παρεμβάσεις για τη διαμόρφωση της προσβασιμότητας της οικίας για τη διασφάλιση της ανεξάρτητης διαβίωσης	Υποβολή σε αρχείο pdf(upload)	ΟΧΙ

	/ προϋπολογισμός) σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Ε.		
2^α.	Φωτογραφίες χώρων παρέμβασεις, πριν υλοποιηθούν	Υποβολή σε αρχείο (upload)	ΟΧΙ
3.	Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού δικαιούχου	Αντίγραφο Τραπεζικού Εγγράφου (ή εκτύπωση από το e-banking) με τον αριθμό IBAN και το ονοματεπώνυμο του ωφελούμενου ή του εκπροσώπου/κηδεμόνα, στον οποίο θα γίνει η κατάθεση της επιχορήγησης	Τράπεζες - Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα
4.	Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Β		

Ειδικώς οι ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενοι υποβάλουν υποχρεωτικώς τα ακόλουθα:

1.	Στοιχεία Μητρώου Επιχείρησης		ΑΑΔΕ
2.	Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Α	✓	ΟΧΙ
3.	Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Γ	✓	

Η μη υποβολή των ως άνω συμπληρωματικών δικαιολογητικών εκ μέρους των αιτούντων, σε περίπτωση που αυτά δεν έχουν αντληθεί διαλειτουργικώς, επιφέρει τον αποκλεισμό τους από το Πρόγραμμα.

ΑΡΘΡΟ 9: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ**9.1. Γενικές υποχρεώσεις Ωφελούμενων****Ο Ωφελούμενος του Προγράμματος υποχρεούται:**

- Να αποδεχθεί τους όρους συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό, όπως αυτές αποτυπώνονται στη σχετική ΚΥΑ.
- Να ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα για την πορεία της αίτησής του, για τις ενέργειες που απαιτείται να πραγματοποιήσει και τις προθεσμίες που τίθενται από το Πρόγραμμα,

α. μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που δηλώνει κατά την υποβολή της αίτησής του στο Πληροφοριακό Σύστημα.

β. μέσω της ενημέρωσής του στην ιστοσελίδα του Πληροφοριακού συστήματος.

Η έγκαιρη ανάγνωση απεσταλμένων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι σημαντική για την επιτυχή υλοποίηση του έργου του Ωφελούμενου και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του ωφελούμενου.

- Να δεχθεί προγραμματισμένους επιτόπιους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά ή ενωσιακά ελεγκτικά όργανα, μετά από πρότερη συνεννόηση, διευκολύνοντας το έργο τους και παρέχοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στην εκτέλεση του έργου, εφόσον ζητηθεί.
- Να διατηρήσει το έργο για τουλάχιστον τρία (3) έτη από την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης από το πρόγραμμα της «άμεσης ενίσχυσης» και να μη μεταβάλλει ουσιαστικά τις υλοποιημένες παρεμβάσεις και κατά τρόπο που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης ή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αλλοίωση των στόχων υλοποίησής τους.

9.2. Διαδικασία ενεργοποίησης επιχορήγησης

Για την ενεργοποίηση της επιχορήγησης ο Δικαιούχος (αιτών), έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις :

α. Να εκτυπώσει και να διατηρεί το mail υπαγωγής του στο πρόγραμμα για 5 έτη .

β. το δικαίωμα πραγματοποίησης δαπανών του ισχύει από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής και όχι αργότερα από την 30.04.2026,

γ. Το δικαίωμα για την επιχορήγηση είναι αυστηρά προσωπικό, δεν μεταβιβάζεται, δεν εκχωρείται, δεν πωλείται, δεν εξαργυρώνεται και σε περίπτωση που διαπιστωθεί παραβίαση των προαναφερόμενων, ακυρώνεται, και ο κάτοχός του παύει να είναι Δικαιούχος του Προγράμματος.

δ. Το ποσό προκαταβολής και το ποσό επιχορήγησης είναι ακατάσχετα στο πλαίσιο της τήρησης του άρθρου 22 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 241/202.

9.3 Πληροφόρηση - Υποχρεώσεις Δημοσιότητας Δικαιούχων Επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις που επωφελούνται ως αποδέκτες χρηματοδότησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έχουν υποχρεώσεις ως προς την πληροφόρηση, επικοινωνία και προβολή της χρηματοδότησης σύμφωνα με το Θεσμικό Πλαίσιο και τον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΑΑ Ελλάδα 2.0. Για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα οι υποχρεώσεις και τα σχετικά υποδείγματα έχουν αποτυπωθεί στον φάκελο Οδηγίες επικοινωνίας [σε αυτόν τον σύνδεσμο](#) καθώς και στην [ιστοσελίδα της ΕΥΣΤΑ](#).

Συνοπτικά οι κύριες υποχρεώσεις επικοινωνίας κατά την υλοποίηση του έργου είναι οι εξής :

- α. Σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό (πχ είσοδος), τοποθετείται τουλάχιστον μία έντυπη αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με το έργο και αναδεικνύοντας τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- β. Στον επίσημο επαγγελματικό ιστότοπο των επιχειρήσεων, εάν υπάρχει, επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν, παρουσιάζεται σύντομη περιγραφή της Δράσης και του Έργου που υλοποιούν, που επισημαίνει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- γ. Οι επιχειρήσεις δημιουργούν και διατηρούν αρχείο οπτικού υλικού το οποίο κοινοποιούν στην ΕΥΣΤΑ και , και την ΕΕΤΑΑ το οποίο περιλαμβάνει τα εξής: - Φωτογραφίες των αφισών (σύμφωνα με το ανωτέρω σημείο α), κατόπιν τοποθέτησής τους. - Φωτογραφίες ή και video, όπου αποτυπώνεται το αντικείμενο του έργου που υλοποιείται ή -όπου κρίνεται σκόπιμο και εφικτό-, το «πριν» και το «μετά» της υλοποίησης της.
- δ. Οι επιχειρήσεις παρέχουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΥΣΤΑ και την ΕΕΤΑΑ, το δικαίωμα να χρησιμοποιούν δωρεάν το υλικό επικοινωνίας που παράγουν (περιεχόμενο αναρτήσεων, φωτογραφίες, βίντεο κ.ά.), σε δράσεις προβολής και επικοινωνίας.

9.4. Ειδικές περιπτώσεις απένταξης αίτησης

Στις περιπτώσεις που ο Δικαιούχος:

- α) δεν έχει τηρήσει την εγκεκριμένη προθεσμία υλοποίησης,
- β) διαπιστωθεί ότι δεν πληρούσε βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής,
- γ) έχει υποβάλλει δήλωση υπαναχώρησης από το Πρόγραμμα,

- δ) έχει μεταβιβάσει το δικαίωμά του στο ακίνητο πριν την τελική εκταμίευση,
 ε) δεν έχει συμμορφωθεί με τις προβλέψεις της Πρόσκλησης,
 στ) παρεμπόδισε με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχο που διενεργείται από τον Φορέα Υλοποίησης,
 ζ) δήλωσε ή υπέβαλε ψευδή στοιχεία ή αρχεία αντιστοίχως.
 η αίτηση θα οδηγείται σε διαδικασία απένταξης.

ΑΡΘΡΟ 10: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

α. Με την οριστική υπαγωγή της αίτησης στο Πρόγραμμα αποδίδεται προκαταβολή ίση με το 50% της επιχορήγησης στον τραπεζικό λογαριασμό του ωφελούμενου ή του εκπροσώπου του

β. Μετά την συνολική ολοκλήρωση της παρέμβασης και την υποβολή της δήλωσης πιστοποίησης ολοκλήρωσης του μηχανικού από τον Δικαιούχο, διενεργείται από τον Φορέα Υλοποίησης έλεγχος των ακόλουθων δικαιολογητικών ολοκλήρωσης που προσκομίζονται μέσω του πληροφοριακού συστήματος :

γ. Δικαιολογητικά Επαλήθευσης - Πληρωμής

α/α	Είδος Δικαιολογητικού	Υποβολή από τον αιτούντα
1.	Υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ	✓ΠΡΟΤΥΠΟ Υ.Δ.
2.	Υποβολή σχετικών παραστατικών /δαπανών της παρέμβασης, με τις αντίστοιχες καταβολές εξόφλησης μέσω τραπεζικού συστήματος όπου αποτυπώνονται τα στοιχεία του αντισυμβαλλόμενου, καθώς και αντίγραφο της αναλυτικής κατάστασης των σχετικών κινήσεων του τραπεζικού λογαριασμού του ωφελούμενου ή του εκπροσώπου/κηδεμόνα (extrait)	ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ. ΧΡΕΩΣΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ, ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΕΜΒΑΣΜΑ, ΚΑΤΑΘΕΣΗ, ΕΠΙΤΑΓΗ ΗΜΕΡΑΣ. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ EXTRAIT (ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ) ΤΟΥ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥ
3.	Αποδεικτικό φωτογραφικό υλικό υλοποίησης των παρεμβάσεων	
4.	Βεβαίωση ολοκλήρωσης του έργου από τον Επιβλέποντα Μηχανικό, για τις παρεμβάσεις που δεν αφορούν σε κινητά πράγματα (κατηγορία β,γ)	

5.	Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου με το ακόλουθο κείμενο για τις παρεμβάσεις που αφορούν σε κινητά πράγματα «• Έχω ολοκληρώσει την αγορά και παραλαβή του κινητού εξοπλισμού/μηχανημάτων/λογισμικού που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο πρόγραμμα, όπως αυτό υποβλήθηκε και εγκρίθηκε στο πλαίσιο της ανωτέρω πρόσκλησης του Ταμείου Ανάκαμψης. • Ο εξοπλισμός έχει παραληφθεί και εγκατασταθεί πλήρως στο σημείο υλοποίησης της παρέμβασης (κατοικία ,χώρος εργασίας) είναι λειτουργικός και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τους σκοπούς της δράσης. • Όλα τα παραστατικά (τιμολόγια, δελτία αποστολής, αποδείξεις πληρωμής, βεβαιώσεις εγκατάστασης) είναι γνήσια, αφορούν αποκλειστικά την εν λόγω προμήθεια και έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. • Ο εξοπλισμός παραμένει στην κατοχή και χρήση μου και δεν έχει εκχωρηθεί, μεταβιβαστεί ή χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς εκτός της εγκεκριμένης δράσης. • Δεσμεύομαι να διατηρήσω τον εξοπλισμό και να τον χρησιμοποιώ για το χρονικό διάστημα που ορίζεται στους όρους της πρόσκλησης. • Αναλαμβάνω την υποχρέωση να παρέχω κάθε απαιτούμενο στοιχείο ή δικαιολογητικό σε περίπτωση ελέγχου ή επαλήθευσης από τις αρμόδιες αρχές. • Γνωρίζω ότι η ανακρίβεια των ανωτέρω στοιχείων επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 και μπορεί να οδηγήσει στην επιστροφή της επιχορήγησης.	

δ. Το ποσό της αποπληρωμής και εξόφλησης του υπόλοιπου εγκεκριμένου επιλέξιμου ποσού καταβάλλεται μετά τον διοικητικό έλεγχο των παραστατικών όπου και οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση ποσό.

Το εγκεκριμένο ποσό πληρωμής καταβάλλεται απευθείας στον Δικαιούχο του Έργου. Το ανωτέρω ποσό είναι ακατάσχετο στο πλαίσιο της τήρησης του άρθρου 22 Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021.

Η ΕΕΤΑΑ μέσω του πληροφοριακού συστήματος τηρεί ειδικό ηλεκτρονικό φάκελο με το σύνολο των δικαιολογητικών εγγράφων και παραστατικών σχετικά με τις πληρωμές για κάθε Δικαιούχο.

Ειδικώς για τις παρεμβάσεις προσβασιμότητας σε χώρους εργασίας των αυτοαπασχολούμενων Ωφελούμενων ο Φορέας Υλοποίησης υποχρεούται να εισάγει ένα σύνολο στοιχείων στο Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕ-ΗΣ), σύμφωνα με την 59886/ΕΥΚΕ913/11.6.2020 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων

«Λειτουργία του» (Β'2417), απαραίτητο για τον έλεγχο της τήρησης των ορίων ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας και για να αναγνωριστεί μοναδικά η ενιαία επιχείρηση και η ενίσχυση.

ΑΡΘΡΟ 11: ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

1. Ο Φορέας Υλοποίησης του Έργου προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.4250/2014.
2. Ο Φορέας Υλοποίησης διενεργεί αιφνίδιους ή προγραμματισμένους επιτόπιους δειγματοληπτικούς ελέγχους στους χώρους υλοποίησης των παρεμβάσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος για τη διαπίστωση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.
3. Οι επιτόπιες επαληθεύσεις αφορούν το 5% των κατοικιών και το 10% των επαγγελματικών χώρων που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα, έπειτα από τυχαία δειγματοληψία. Ο Φορέας Υλοποίησης ανακοινώνει την προσωρινή έκθεση επιτόπιας επαλήθευσης μέσω της διεύθυνσης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον Δικαιούχο, στον οποίο έχει διενεργηθεί η επιτόπια επαλήθευση.
4. Ο Δικαιούχος εντός της προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την αποστολή της προσωρινής έκθεσης επαλήθευσης δύναται να υποβάλει ένσταση προς τον Φορέα Υλοποίησης. Ο Φορέας Υλοποίησης μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης της ένστασης, εκδίδει την Οριστική Έκθεση Επιτόπιας Επαλήθευσης. Εάν κατά την Οριστική Έκθεση Επιτόπιας επαλήθευσης διαπιστώνεται η ύπαρξη παρατυπίας λόγω μη τήρησης ή παράλειψης των υποχρεώσεων του Δικαιούχου, που απορρέει από το παρόν Πρόγραμμα, ο Φορέας Υλοποίησης μπορεί να προβεί στη μη απόδοση αιτουμένου ποσού ή να ζητήσει την επιστροφή επιχορήγησης ή να προβεί σε ολική απένταξη του Δικαιούχου από το Πρόγραμμα, αναλόγως του είδους και της έκτασης της παρατυπίας.

ΑΡΘΡΟ 12: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ

1. Αν προκύπτει αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσα δαπάνη ή ζημιά του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εθνικού προϋπολογισμού, ο Φορέας Υλοποίησης αναζητά από τον Δικαιούχο το αντίστοιχο ποσό της επιχορήγησης. Σε περίπτωση μη επιστροφής συντάσσεται από τον Φορέα Υλοποίησης έκθεση διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου και εισήγηση για δημοσιονομική διόρθωση, οι οποίες διαβιβάζονται αρμοδίως προκειμένου να καταλογισθούν σε

βάρος του Δικαιούχου που έλαβε την αντίστοιχη επιχορήγηση, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Ειδικά για τις περιπτώσεις που η ζημιολόγος πράξη ή παράλειψη των Δικαιούχων συνιστά και υπόνοια απάτης, και ιδίως, αλλά όχι αποκλειστικά, όταν αυταπόδεικτα καταδεικνύεται πρόθεση απάτης από τα έγγραφα και στοιχεία που υποβάλλει ο κάθε Δικαιούχος στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις εγγράφων που κατά τον τύπο ή/και κατά το περιεχόμενό τους δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και κατά την πηγή και τον προορισμό τους παράγονται από την διοίκηση, δύναται να αναστείλει ή να αποκλείσει τη συμμετοχή αυτών στο Πρόγραμμα.
3. Ο Φορέας Υλοποίησης σε κάθε περίπτωση παρατυπίας η οποία πληροί και τα χαρακτηριστικά της «υπόνοιας απάτης», ενημερώνει άμεσα την οικεία Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Φορέα Χρηματοδότησης για να προωθηθεί ο φάκελος στη Συντονιστική Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS), προκειμένου να διαβιβαστεί αρμοδίως ο φάκελος στην αρμόδια εθνική αρχή έρευνας (ελεγκτική ή εισαγγελική αρχή).
4. Τα τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά καταλογίζονται σε βάρος του ανοικείως λαβόντος με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ή του νομίμως εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εισόδων (ΚΕΔΕ).

ΑΡΘΡΟ 13: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Στο πλαίσιο του Προγράμματος τηρούνται οι απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 «Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)», του ν. 4624/2019 καθώς και τα όσα ορίζονται από τις αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, προκειμένου να διασφαλίζονται όλες οι σχετικές προβλέψεις για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και την προστασία των εν λόγω δεδομένων και των δικαιωμάτων των υποκειμένων τους.

ΑΡΘΡΟ 14: ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Η διαδικασία υπαγωγής των Ωφελούμενων στο Πρόγραμμα, όπως περιγράφεται ανωτέρω, διενεργείται από Επιτροπές που συστήνονται/συγκροτούνται με Απόφαση του αρμοδίου οργάνου της ΕΕΤΑΑ.

Ειδικότερα, , συστήνεται / συγκροτείται:

A. Επιτροπή Επιλογής Δικαιούχων (Ε.Ε.Δ.)

Β. Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων και Ενστάσεων (Ε.Ε.Α.Ε.)**Ειδικότερα:****Α. Το έργο της Επιτροπής Επιλογής Δικαιούχων (Ε.Ε.Δ.)** συνίσταται στα εξής:

- Στην παροχή κατευθύνσεων με στόχο τη διευκόλυνση του έργου ελέγχου των αιτήσεων
- Στην επιβεβαίωση της διαδικασίας ελέγχου των αιτήσεων συμμετοχής
- Στην υποβολή στο Δ.Σ. της ΕΕΤΑΑ προς έγκριση των οριστικών πινάκων των Δικαιούχων .
- Στις τυχόν εισηγήσεις προς το Δ.Σ. της ΕΕΤΑΑ για ότι άλλο κριθεί αναγκαίο.

Β. Το έργο της Επιτροπής Εξέτασης Αντιρρήσεων και ενστάσεων συνίσταται στα εξής:

Στην εξέταση τυχόν αντιρρήσεων στην α' και β' φάση

- Στην εξέταση τυχόν ενστάσεων ως προς την έγκριση δαπανών, και
- Στην εισήγηση προς το Δ.Σ. της ΕΕΤΑΑ κατόπιν της εξέτασης των ανωτέρω ενστάσεων.

Τροποποιήσεις των προθεσμιών για τη διαδικασία επιλογής, εφόσον οι συνθήκες το επιβάλλουν, θα ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΕΤΑΑ και τροποποιούν την Παρούσα Πρόσκληση.

ΑΡΘΡΟ 15: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Για αιτήσεις που έχουν προεγκριθεί μέχρι στιγμής:

(α) καταβάλλεται αμοιβή Συμβούλου Μηχανικού Έργου, ακόμα και αν οι παρεμβάσεις αφορούν αποκλειστικώς σε κινητά πράγματα, εφόσον έχουν υποβληθεί συμπληρωματικά στοιχεία ή εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον υποψήφιο Δικαιούχο,

(β) καταβάλλεται η προσαύξηση αμοιβής μηχανικού του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 14 της Κ.Υ.Α., εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για αυτήν, ακόμα και καθ' υπέρβαση των ανώτατων ορίων του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α.

2. Για αιτήσεις που έχουν απορριφθεί είτε λόγω παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων β' φάσης, είτε για ουσιαστικούς λόγους, επανεκκινεί η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Τ.Α.Α Α.Ε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁱ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁱⁱ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσειςⁱⁱⁱ, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

A. Η επιχείρηση ..... με ΑΦΜ ..... , την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης .....προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού de minimis 2023/2831

II. Δραστηριοποιείται στον τομέα/στους τομείς:.....

III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»^{iv} με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

IV. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση

☐

Β. Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί^{vi, vii} στην ως άνω επιχείρηση^{vi, vii} βάσει της (αναφέρετε τη σχετική νομική βάση)....., αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν** εμπίπτουν:

- i) στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας^{viii, ix},
- ii) στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας^x, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- iii) στην πρωτογενή παραγωγή^{xi} γεωργικών προϊόντων^{xii},
- iv) στον τομέα της μεταποίησης^{xiii} και της εμπορίας^{xiv} γεωργικών προϊόντων, όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- v) εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- vi) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς).....ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

Δ. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, οι κάτωθι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας:

**ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΨΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2013, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΚΑΝ. (ΕΕ) 717/2014**

(αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)

α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ^{xv}	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹⁵	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Ε. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω ..... (αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» υπό σημείο Δ ανωτέρω, δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.

ΣΤ. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Ζ. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία: ...../...../.....

Ο – Η Δηλ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω υπεύθυνα κατά την έννοια του άρθρου 8 Ν.1599/1986 ότι: για το ακίνητο που βρίσκεται στη διεύθυνση .....με αρ. παροχής ρεύματος ..... για το οποίο έχω υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο Πιλοτικό πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας των άρθρων 53 και 82 του ν. 4997/2022 (Α' 219), το οποίο χρησιμοποιώ ως μόνιμη κύρια κατοικία μου / μόνιμη δευτερεύουσα κατοικία μου / επαγγελματική στέγη, ως αποκλειστικός κύριος / συνιδιοκτήτης / μισθωτής/φιλοξενούμενος/παραχωρησιούχος, έχω εξασφαλίσει τη σύμφωνη γνώμη των ιδιοκτητών του, σχετικά με όλες τις προτεινόμενες παρεμβάσεις προσβασιμότητας, που παρουσιάζονται στην Τεχνική Έκθεση του Μηχανικού η οποία συνυποβάλλεται και ότι όλοι οι συνιδιοκτήτες δεσμεύονται στη διατήρησή των ανωτέρω παρεμβάσεων για τα επόμενα τρία χρόνια απ' την υλοποίησή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω υπεύθυνα κατά την έννοια του άρθρου 8 Ν.1599/1986 ότι σχετικά με την αίτηση που έχω υποβάλλει με την ιδιότητα του αυτοαπασχολούμενου/ελεύθερου επαγγελματία στο Πιλοτικό πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας των άρθρων 53 και 82 του ν. 4997/2022 (Α' 219), η οποία έχει προεγκριθεί με την υπ. Αριθμ..... απόφαση, ότι δεν θα προβώ στον συμψηφισμό του Φ.Π.Α. των επιλέξιμων δαπανών του προγράμματος με τον αντίστοιχο Φ.Π.Α. των εκροών που προκύπτουν απ' την επαγγελματική μου δραστηριότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω υπεύθυνα κατά την έννοια του άρθρου 8 Ν.1599/1986 ότι σχετικά με την αίτηση που έχω υποβάλλει στο Πιλοτικό πρόγραμμα επιχορήγησης παρεμβάσεων προσβασιμότητας των άρθρων 53 και 82 του ν. 4997/2022 (Α' 219), δεν έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία τυχόν εκπροσώπησης, κατοικίας/επαγγελματικής στέγης και τραπεζικού λογαριασμού, τα οποία έχουν δηλωθεί στα προηγούμενα στάδια του έργου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

Ε. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ- ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ Β & Γ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3.2 ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ

1. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

Συμπληρώνεται σχετική λίστα με αντίστοιχα πεδία.

ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: (πχ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΛΟΥΤΡΟΥ ΣΕ ΛΟΥΤΡΟ ΑΜΕΑ)

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: (πχ ΙΣΟΓΕΙΟ, ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ Ι1)

2. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

.

Αρχικά απαιτείται να γίνει η αναφορά στην κινητική ή αισθητηριακή επέμβαση και τον σκοπό που εξυπηρετεί. Έπειτα, ο μηχανικός είναι αναγκαίο να περιγράψει συνοπτικά τα γενικά χαρακτηριστικά (συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών, όπου υφίστανται) του απαραίτητου εξοπλισμού, τις πιθανές εργασίες που πρέπει να εκπονηθούν στην περιοχή παρέμβασης για την τοποθέτηση του εξοπλισμού και παραθέτει όποια άλλη πληροφορία θεωρεί απαραίτητη για να περιγράψει σαφώς την παρέμβαση, παραπέμποντας στη σχετική νομοθεσία.

Το περιεχόμενο του ανωτέρω πεδίου να επισυνάπτεται σε pdf με σφραγίδα μηχανικού

3. ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Υπάρχει δυνατότητα upload ενός pdf

Διαστασιοποιημένο σχέδιο σε μορφή κάτοψης ή/και όψης-τομής ή/ και 3d. Ό,τι κατά περίπτωση κρίνεται απαραίτητο.

4. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Απαιτείται upload των φωτογραφιών

5. ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ότι

α) το κτίριο δεν έχει κριθεί επικίνδυνο, επικινδύνως ετοιμόρροπο ή κατεδαφιστέο

ⁱ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

ⁱⁱ Αναγράφεται ολογράφως.

ⁱⁱⁱ Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

^{iv} Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

^v Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσονος σημασίας στην επιχείρηση.

^{vi} Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

^{vii} Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

^{viii} Ως προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

^{ix} Ως πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

^x Ως μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση —ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας— από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.

^{xi} Ως πρωτογενής γεωργική παραγωγή νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

^{xii} Γεωργικά προϊόντα είναι τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

^{xiii} Ως μεταποίηση γεωργικών προϊόντων νοείται κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

^{xiv} Ως εμπορία γεωργικών προϊόντων νοείται η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η

οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

^{xv} Οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.